

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pu un an 32 corone.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențe

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măceșilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibi, Strada Măceșilor Nr. 45.

Vălmășagul rusesc

Mai ieri se răspândise faima despre asasinarea fostului țar Nicolae II, pentru că ziua următoare să vestească desmițarea morții sale și rețugierea familiei împărăteșii la Londra, pe lângă proclamarea marelui duce Mihail, care este fratele lui Nicolae, de țar în Siberia, unde se pregătesc să intervină japonezii... Se trimit zilnic rapoarte despre biruințe: când de ale gardiei roșii, când de ale trupelor cehe. Ba că Troțki și maximaliștii au căzut dela putere, ba că vesitul Kerenski și-a făcut apariția la Londra și la Paris, și se pregătesc să plece în America, și să lăcă propandă în favoarea înțelegerii și sa-și poarcească iubiiți compatrioți de-acasă iarăși în războiul, de care s'au desfăcut fără voină lor.

În labirintul acesta al știrilor rușesti aduce o lumină oarecare ziarul Journal de Genève într-un prim-articol, în care se spun următoarele:

Vechea Rusie se împarte astăzi în două grupuri principale. Un grup se formează din statele care — ajutate de germani — se organizează de nou, și anume: Finlanda, Ucraina, provinciile sudostice și Caucazul. Al doilea grup se compune din partea aceea a Rusiei, unde puterea se găsește în mâinile maximaliștilor. Maie sânt, afară de acestea, teritorii care s'ovăscă între cele două grupuri, cum este Rusia Albă, peninsula Crimeea și Siberia. Se poate afirma în general, că stăpânirea bolșevikănu se apropie de obșteșul sfârșit, că să lăcă loc unei organizări nouă a Rusiei.

În Ucraina, sub conducerea lui Scoropadski, a ajuns la putere un guvern civil, a cărui țintă principală

este a face ordine. Deși acest guvern nu se bucură de iubirea prea mare a poporului, totuși se poate considera că destul de tare, căci se razimă pe baionetele germane. Lângă dânsul, confederația sudostică intrunește căzăcimea dela Don, Cuban, Seret și Astrahan, precum și popoarele dela nordul Caucazului. Șeful acestei confederații este generalul Crasnov, care asemenea a luat titlul de hatman și poartă luptă pe moarte și viață cu maximaliștii. Cevaș mai departe, Caucazul și-a proclamat neatârănarea, și a introdus ordine relativ de ajuns. Partea apuseană a Siberiei s'a liberat de sub domnia maximalistă, și se vorbește că și partea răsăriteană a Siberiei va scăpa în curând de stăpânirea aceasta.

Nouale state urasc de o potrivă pe maximaliști. Ucraina și ținutul Donului au acum o singură țintă: deslegarea problemei agrare, restabilirea comunicației și aranjarea raporturilor economice. Aceasta, într-o altă, s'a și făcut cu ajutorul germanilor. Este probabil că exemplul lor va fi urmat de statele sudice, precum și de Moscova și de Petersburg.

Ar urmă din toate acestea, că Rusia se va organiza pe baze federative. Chestiunea însă mai are o latură. Guvernul Ucrainei se poate susține numai cu ajutorul Germaniei; și, dacă ar voi să se libereze cu desăvârșire de sub influența germană, s'ar prăbuși imediat. În provinciile dela Don nu este unitate, Caucazul singur n'are multă putere, căci Georgia și Transcaucazul trăiesc în disarmonie. Cu un cuvânt, niciari nu există încă definitivă consolidare: Ordinea, câtă este pe teritoriile numite, a creat-o cuceritorii. Este neîndoios, că maximaliștii nu vor mai sta lungă vreme la stăpânire.

Astăzi se amintește ca lucru sigur, că japonezii au să intervină. Dar intervenirea lor pentru cine se face și în contra cui? La întrebarea aceasta abea vom găsi răspunsul, de oarece în momentul prezent așa se pare, că Germania a câștigat pentru sine toate elementele rusești, tabitoare ae ordine și doritoare de reforme. Astăzi Germania hotărăște în Ucraina, ea a copleșit ținutul Donului, Caucazul și fără îndoială într-o buna dimineață își va face intrarea și în Rusia Mare. Dacă japonezii voiesc să se razime pe cineva sau pe ceva în Rusia, oare nu se poate presupune, că vor fi silii să se razime pe această unică înrăurire ce există acolo? —

Cu toate observările acestea motivate ale ziarului din Geneva, presa din statele înțelegerii așteaptă ca Germania să fie biruită prin intervenția Japoniei și prin «cedepțeara» Rusiei, — care însă n'are: nici soldați, nici arme, nici pâne.

Stătuirea școlilor noastre.

Ziarele din capitală aduc știrea: Arhieri români rugaseră pe ministrul cultelor, contele Ioan Zichy, să nu continue, — sau cel puțin pe timpul războiului, să interrupă, — lucrarea de stătuirea a școlilor românești din apropierea frontierei, — o lucrare începută sub ministeriul lui Béla Jankovich și urmată cu stăruință sub ministeriul contelui Albert Apponyi. Contele Ioan Zichy însă a declarat, că planuiera o consideră de foarte corectă, și că rapoartuile d'acum le ală potrivitivie intru realizarea ei. Cum se zvoneste, «zona culturală», astfel formată, va luă ființă după toată probabilitatea în timpul cel mai scurt.

Ordine și disordine

(o) Profesorimea școlilor secundare din Ungaria s'a întrunit zilele acestea în congres, ținut în capitală, ca să deă glas doririlor sale privitoare la îmbunătățirea soții morale și materiale a clasei aceleia de oameni, care este încredințată să fie crescătoarea tinerilor de astăzi și a părinților de mâine.

Congresul, în vorbiriile ținute cu această ocazie, a constatat, că anarhia economică, împreună cu războiul, amenință cu ruină morală institutele de învățământ ale țării. Poate nu este nici o altă țară aflătoare în război, unde stricăciunea moravurilor societății să fie atât de pronunțată ca tocmai la noi, unde se pare că este zadarnică orice luptă împotriva cămătăriei mărfulor, și unde este atât de mare deosebirea între muncă și piată.

Stările acestea apăsa și deosebi asupra învățătorilor și profesorilor, asupra oamenilor, dela cari așteptăm să muncască nu numai spre binele lor personal, ci mai ales spre interesul generației ce li s'a dat spre creștere.

Hotărârile congresului profesional cer, cu începerea anului școlar ce vine, adausul de război în mărime de 150—200 la sută și alte ameliorări, pentru vremea de astăzi foarte moderate. Acestea le cer se seama puterilor active, și se seama profesorilor trecuți la penzie, fără considerare că este vorba de institute de-ale statului, sau de-ale confesiunilor.

O delegație a congresului s'a prezentat mai târziu la ministrul de culte și instrucțiune publică, contele Ioan Zichy, după aceea la ministrul președinte Wekerle și ministrul de fi-

FOIȘOARA

Marinarul

— Povestire de I. Dragoslav —

(Fine)

În urma lui puințele se ridicară. Încă odată răsuna trambula cu scoare. Capitanul intră la comandă. Coșul poasea fum mult și gros, și vaporul începu să leopăi ca o balenă uriașă ce abea se abea pe vapor se încrucișeau: «La vedere! La vedere!» Beretele soioase ale marinarilor și șepcile celor de pe vapor, la batistele, șepcile și pălăriile celor ce rămăneau, fluturau în aer și nu se azeau de cât «Să ne scrii! Să ne scrie!» pe când mame surorii, neveste își ștergeau ochii de lacrimi, pe când cei ce auzeau de romanul lui Iosif și al Mary-ei, șopteau: «Un an, săracul». Dumnezeu știe, a mai venit înapoi ori ba, în vreme ce prietenii căutau cu îngrijire să mângâie pe nevasta abea măritată care oflând, mușcăndu-și buzele, și cu ochii înlăcramați, și obraji ului de plâns flutură batista a lene, o batistă roșie, semnul înfocat al iubirii.

Un punct negru, într'un nou de fum ce se văzu la orizontul din spate răsări, și totul pieri, în vreme ce alte punete se

vedeau, alte coșuri humeșgând, care punete se măreau, creșteau, să lungeau în sus ca o știucă, și se apropiau cu stegulețe fălănd, și în vreme ce cei ce petrecuseră pe cel pleacă, și se poarneau spre case, tot întornându-se pe întinsul spămintător al apei, unde pierise atât dor, atât dragoste, ce îngheța de veci. Acum altă lume isvoră în port: camioane, trăsuri, tramvae încărcate cu lume, căruțe cu mărfuri, așteptând sosirea celor plecați și ei de tîni, și chiar de un an.

Vaporul lui Iosif înainta ca o nălăcpe pe valurile înmorminate de orizonturi, de apă. Cer și apă, și nimic. Un orizont trecea, altul se deschidea, de par'că se atundă în ad.

După un drum de trei săptămâni aproape, a ajuns pe țărmul Irlandei. Aici Iosif scris o lungă scrisoare nevostei, că a ajuns în primul port englez, european, că nu l'a întâmpinat nimic, e sănătos și dorește și el vești de la dânsa, negreșit. Și să nu se mănăscă că pleacă la Londra, de acolo la Hamburg, și la Constantinopol, și de acolo apoi se întorcea acasă, și încheie scrisoarea cu cele mai calde îmbrățișări și sărutări spunându-i să-i trimească scrisoarea la Constantinopol la agenția engleză, iar cu cel dintâi vapor ce pleacă din Valentia trimise scrisoarea spre casă.

Trei luni nu a știut nimic de acasă, în care vreme a ajuns la Constantinopol. Eră cu o săptămână înaintea Paștilor creștinești. Drumul i-a fost bun, o furtună îi năcăi între Gibraltar și Alger. O noapte întregă au chinuit cu valurile, și abea spre ziuă au scăpat trudiți și umeziți de ploaie.

Din ploaia asta Iosif se alese cu o moleșală și o durere ușoară de cap, și o lipsă de poftă de mâncare.

Însă, el nu le băga de seamă, ci lipă-mă se încorda, munea pentru a-și înlesni pofta de mâncare și sângele în mișcare.

Dar toate asta se răsplătiră în de-ajuns, căci la Constantinopol la agenția engleză găsi o scrisoare de acasă, de la Mary. La primirea ei, simți ceva tainic și plin de viață renașcându-se într'însul și cu inima tremurând de nerăbdare, ruse picul și citi:

«Singura și scumpa mea ființă, Iubite Iosif!

Abea ț-am dat cea din urmă sărutare și plecând, ț-am dat-o par'că și pe cea din urmă. Ah, vaporarele și viața de marinar: Ce tristă este viața aceasta!

Intorce-te scumpul meu cât mai degrabă, și când vei veni ai să găsești un miștel... care o să te sêrute împreună cu

mine de mii de mii de ori. Iți voi așterne flori la sosire și pe vapor n'ăi să mai merg. Dumnezeu îți va găsi un leșor, și aici bine vom fi atunci! Pleacă vaporarul, mă grabesc, adio, adio, scumpul meu îndepărtat.

A tă până la moarte Mary.»

Asa îi umplu ochii de lacrimi și sufletul de diuioșe năstăpănită, dar și de plăcere; înnebunite de bucurie și simțea cum înnebuneste, cum gândurile triste de până atunci li pieriseră din minte, cum inima lui se încălză și se umplu de mândrie și de subdărniciie. Și ar fi vrut, de-ar fi avut aripi, să zboare peste țări și mări până acasă; iar se gândi: Doar nu va fi mitit, și va pleca înapoi, și înadevăr, decât să te însori și să mergi pe mare, mai bine ț-ai săpa un mormânt pe țărm în țara ta și te-ai odihni linăcine între ai tăi. Căci numai el știa ce suferise până atunci, fiind vesnic cu gândul acasă! «Da își zise el, și după atâtea și atâtea gânduri: Mă voi duce acasă, și nu voi mai țeși pe mare. I mi voi găsi o pâine și lângă scumpa mea Mary. Sărmana, poate nu înordea nici noaptea!» Și par'că nu era încredințat de ce citea, nu se săturase în destul și mai citi odată scrisoarea, și par'că rândurile erau sânată, viață, vorbele se înflegeau adănc în sufletul lui, și săpau urme neuitate, de-

nanțe Popovics, și li-a înaintat proiectele de conclud adevăr în congres.

Membrii guvernului au pus în vedere delegații toate măsurile posibile, pentru a veni în ajutorul celor ce sufer fără teamă. Căci de sine înțeles, dacă nu s'ar pune piept pentru aceste muncitori idealisti, reduși a se susține din modeste salarii, dauna va fi un atât a lor, cât mai ales a instituțiilor ce reprezintă și a generațiilor viitoare ale statului ungar.

În aceste timpuri de jale, când lumea învrăbită își încordă forțele, de o parte să-și ușureze mizeria traiului de acasă, de altă parte să dobandească biruința pe câmpurile de sânge, — care este oare preocuparea unora dintre oamenii bisericii noastre ortodoxe?

Sinodul arhiepiscopiei, deși își începuse lucrările și luase câteva hotărâri, — poate va să zică să le continue și să le sfârșască, — totuși le-a întrerupt, fără a lua în seamă starea excepțională a vremilor ne mai pomente de astăzi.

Așa nu s'a mai hotărât nimic în afacerea întregirii salariilor dela institutele noastre din Brașov și Brad; nu s'a discutat nimic nici în chestiunea învățătorilor dela școlile din așa zisa «zonă culturală» — și în multe alte chestii școlare de importanță deosebită.

Vechii noștri adversari politici, ieșind din sinod, își urmează lucrarea, plasându-și rezultatul nemulțumirilor în coloanele unei gazete menite pentru *popor*, și în loc să caute a ușura poziția celor dela cârma bisericii, cari au puțința de a vedea mai corect situația, încearcă a-i împedeca, a-i compromite și a-i face ridicoli...

Avem, dureri, câțiva domni cu studii teologice, ocupând locuri cu răspundere, și totuși cheltuiindu-și istețimea într-o desvârlă fără crutare până și interiorul câșcilor, respectat de orice ființă cu o brumă de bună educație...

Ce idei de cinste și de respect pentru mai marii bisericii se propovedeș prin asemenea mijloace urâte? Ce iubire de adevăr, ce curaj al bărbăției se propagă în popor și în tinerime pe căile acestora piezeș?

Răspunsul, la întrebările de mai sus, se impune dela sine...

Ambasador german omorât. Telegramă din Berlin vestește, că în 6 l. c. doi indivizi necunoscuți au intrat în ambasada germană dela Moscova și au omorât pe ambasadorul, contele Mirbach al Germaniei, cu focuri de revolver și cu o bombă de mână. Atentatorii, cum se susține, așeză ai Ingleșerii, au scăpat cu fuga.

Camera imperială germană. În ședința din 3 Iulie a. c. Reichstagului german, la treia citire a proiectului de buget, a vorbit șeful majorității din partidul socialist, deputatul Scheidemann, ales nu de multe vice-prezident al camerei, și a criticat cu multă asprime guvernul german și comandașii armatei.

Scheidemann este de părere, că pacea generală, care o dorește *poporul german* și va realiza în viața sub-căpitanului. Războiul nu poate fi întins cu anii; de așeză vorbitorul cere dela guvern să lucreze în mod hotărât pentru pace și să nu suture ca în politică să se putee prea mult a comandașii militari: tot omul să rămâne la ale sale.

Cuvântarea lui Scheidemann a fost acoperită de aplauzele furtoase ale socialistilor și ale partidului din centru.

Sub-cancelarul Payer a încercat să așeze vorbitorul și comandașii, amintind din nou că ofertele de pace au rămas fără rezultat, că tot comandașii și tot cancelarul — nu stă mai pe de orice critică; dar nu trebuie să se uite, cât de mult a făcut în interesul *poporului german*. Nu este niciari o țară, unde nu se fie contraș între guvern și comandașii.

Scheidemann, luând iarăș cuvântul, își susține că nu are probe învinuiri canoșe. Afirma că tot comandașii și tot cancelarul — nu stă mai pe de orice critică; dar nu trebuie să se uite, cât de mult a făcut în interesul *poporului german*. Nu este niciari o țară, unde nu se fie contraș între guvern și comandașii.

A murit sultanul

Mohamed sau Mehmed V, împăratul Turciei, a încetat din viață în seara de 3 Iulie 1918, în etate de 74 de ani.

Este al doilea cap încoronat, care a murit în cursul războiului actual.

Născut în Constantinopol la 1844 fusese al treilea fiu al sultanului Abdul Medjid, și purtase numele de *Reșad Eftendă* până în 1909, când s'a mutat de la Constantinopol la Bursa, a ocupat locul detronatului sultan Abdul Hamid II, care l-a fost frate.

Donnia lui Mohamed V, n'a fost asărat în război. La început avuse de lucru cu revoluționarii din Macedonia și Albania. În toamna din 1912 izbucni războiul balcanic, în care Turcia își pierdu aproape toate provinciile europene.

În marșul războiului ungar a observat, timp de nouă luni, politica neutralității, până în April 1915, când s'a alăturat la

puterile centrale. În luptele din Dardanelele armata turcească a respins cu glorie flota aliată. Alinau sultanul Mohamed V, luase numirea de *Șahid* (învingătorul).

Mohamed V, a fost al 35-lea suveran din casa lui Osman și al 29-lea dela cucerirea Constantinopolului.

Din prilejul morții sultanului, orașul Budapeșta, a celebrat orașe din țări, în care și Sibiu, au arborat standarde de dolu pe edificile publice.

Conform legilor turcești, care cheamă la tron pe cel mai bătrân membru al familiei imperiale, urmașul lui Mohamed V, este prințul *Vahid Eddin*, care este fratele cel mai tinar al răstosului și e născut la Constantinopol în 12 Iunie 1861.

Vahid Eddin a ocupat tronul sub numele de *Mehmed VI*.

Manifestația camerei ungare

— Pentru părechea domitoare —

În urma veștior răspândite cu multă răutate, despre familia domitoare, și cu deosebire despre împărăteasa și regina *Zita*, — pe care zvornurile acestea o consideră de vinovată pentru retragerea dela Pave, — s'au roșit în parlamentul ungar, cum am anunțat, *două* vorbiri, unde se exprimă în mod respectabil tradiții și sentimente de omniaș, ce le va poartă întreg țara pentru înalta Casă domitoare.

Deputatul Carol *Huszár*, în motivarea interpelării sale, a zis următoarele: Dușmanii noștri n'au fost în stare să-și ajungă cu arma scopurile războiului. De aceea se năzucea acum să îndepinească prin puterea coștă n'au putut să-și ajungă prin puterea soldaților și armatei. Dușmanii noștri căută să samente în interiorul țării *sămânța deșcompunerii*, ca astfel să poată înfrange frontul, pe care n'au fost în stare să-l biruească prin forțe militare. Știm că Ingleșeria a organizat un ministere special pentru propagandă clandestină între hotarele țării, cu un aparat urde de cheltuieli.

S'a pus în circulație tot soiul de ficări, și tot felul de acușări, minciuni, calomnii, bânueli, pentru seducerea oamenilor țure crezători.

În timpul mai nou au implicat și numele reginei *Zita* în grămada acestora a minciunilor. Nu volesc să reproduc nici într-o formă ficăriile acestea (Vii aprobări) și variantele lor, căci se găse în țară mulți zapăciți, cari le dau crezământ, mai ales când șum că asemenea vorbe goale s'au răspândit și în Austria, în grad mai mare decât în Ungaria.

În vremile critice de astăzi nu este permis nici pe un moment să surferm, ca prin mijloacele măreștie să se scadă autoritatea regală și iubirea de care se bucură familia domitoare, căci întreaga societate din Ungaria încredințată cu parlamentul, fără deosebire de partide, poartă alipire și credință neschimbătoare față de membrii familiei regale.

Am luat cuvântul, ca să dau ocazie

guvernului să se rostască aici în forul public. Asemenea învinuiri și calomnii răuicioase nu pot suportate lumina soarelui. Înalta personalitate a reginei noastre stă cu mulți mai sus, decât să aibă trebuință de apărarea noastră. Știm că regina *Zita* este modelul mamei, știm că ea dămintă dintr-o fațetă sale a fost: cedarea din cauza de încoronare pe seama păgubilor și copiii arceleni; iar când cu înalta personalitate a reginei noastre, văzută din Ardeal, tot ea a fost aceea, care s'a îngrijit de alinarea mizeriilor de acolo, a vizitat azilele și spitalele, împărțind binefaceri. Pe terenul social filantropic dă exemple pentru orice femeie. Soldații invalizi, văduvele și orfanii din moștarie ar să povestim omniaș lucruri frumoase despre inima sa bună și despre mâna sa darnică.

Cu cât trăim zile mai grele, cu cât se sporesc dușmanii tronului și ai patriei, cu atât naștem înțelegere și îndrăcni cu mai mare iubire și susținere către regina *Zita*, care stă cu credință alături de înalta conștința rege în vremile acestora sângeroase. (Vii aprobări).

(După această citește interpelarea).

Ministrul prezident *Al Wekerle* răspunde îndată: indignare generală au produsă gîrlii, care circulează de mult timp delași invalizi, văduvele și orfanii din moștarie ar să povestim omniaș lucruri frumoase despre inima sa bună și despre mâna sa darnică.

Veștile acestea neadevărate le consideră ca o nouă apariție în încercările dușmanilor noștri din Ingleșeria de a produce turbari și neîncredere în mijlocul populației țării noi.

Va fi de prisos să spun, că toate zvornurile răspândite sânt nu numai mincinoșe, ci tocmai în urma conștințului lor sânt imposibilități și absurdități. (Aprobări generale) și că sentimentul public este cu mult mai calduros față de părechea domitoare, decât să poată fi crezute în orcare din cercurile populației.

Totuș, am socotit că este datorica mea a lua dispoziții ca să se pormască cercetări și să se descopere răspânditorii zvornurilor, pentru a li pedepșiș cu merit.

Întreaga presă, fără a lua nici o măsură specială, contribuie de bună voie în scopul ca noi să știm și să știm cu groază de zvornurile pătătoase, și prin această se adăncească tot mai mult stima și iubirea, ce le păstrăm nealterate pentru Majestatea Lor Regele și Regina noastră. (Aprobări și aplauze furtoase).

Știrile războiului

Comunicatul oficial din 5 Iulie: Luptele dela gun Pavei nu s'au întrerupt. Puterile aruncate în foc de ambele părți stau în echilibru. Pe platoul celor Șapte comune și pe frontul tirolez domnește vite activitate de tunuri.

Dela frontul apusean: înaintări dușmanii la răsărit de Verna și fost respinse. Atacul de înfrățire englez pe lângă Somme s'au prăbușit. — Lucrare artistică vite pe lângă vestic al Avrei și pe ambele laturi ale Aisnei.

umplea de o fericire nebună, de o duioșie găuitoare. Apoi s'arătă scrisoarea și o puse la sîn, ca pe o comoară. În ziua aceea a fost mai liniștit; a spus la toți tovarășii de scrisoare și par'că toți, așa și se pară, că se bucură cu el, a mîncat mai bine, și a visat pe Mary: par'că era bolnav, bolnav greu, și par'că Mary îl netezea pe frunte; îi simți mâna ca aveea, sărutarea ca aveea, a cuprins-o la sînul lui și i-a simțit trupul cald, bun și dulce, farmece pe cari le au numai femeile iubitoare și credincioase ca a lui. Când s'a treziri, în adevăr că îl dureau capul, îl dureau tot trupul, îi venea somn și gura li era amărușă, arșă, și ar fi bătut apă, și în era totuși trase o gură de apă, însă asta îi aduse o toropeală mare și se culcă iar; a doua zi, nu se mai sculă; era bolnav, îl dureau tot trupul, îl înjunghia în coaste. Vestii doctorului vaporului, care reduce toate la oboseală și îi spuse să stea liniștit prescriindu-i o rețetă.

Bola însă încetul cu încetul și-a făcut loc, dureri de cap, amețeli, slăbiciuni picioarelor, lipsa de poftă de mîncare crescî, somn adînc, căldură și sete nepotolită: ar fi mîncat tot acru. Totuși loșii, de la început, nu s'at; dete prea voinic, prea bine legat; și nu prea băga seamă, căută să învingă boala fără a se plînge. Însă se topea văzînd cu ochii;

ochii le se duceau în orbite, umerii obrazilor eșeau ca niște ulmuri. Tovarășii lui le mai atribuiasi și dorului de casă și grijei și îl întreba: «Ce are?»

El se așeza pe bord cu fața în sus, își acoperea fața cu mâine și răspundea: «Nimic». — «Fii cu inimă, loșii, îi spuneau ei; par'că numai tu te-ai însurat și te-ai dus. Așa e viața de marinar: vezi soția, copilul, părinții cu sfârșitul pe limbă, și te duci. Par'că noi n'am fost tot așa ca tine. — «He-her! îi spuse alt tovarăș cu barba făcută fus și cărunta, nevasta mea eră pe moarte, și când a sunat sirena, eram în port».

Dar tocmai astea nu-i făceau decât îi amărușau sufletul. Iar într'o zi, o tusa sească, însoțită de junghieri și sbuciumul trupul, picioarelor se mulțără, amep și căzu jos.

Atunci văzură toți că e bolnav. Căpitanul și doctorul văzură că e boala grea; iar ajuși la Varna, chemă un medic, care se rostii pentru dublă pneumonie și fără speranță; îi dădu o rețetă pe care o făcu ca de obicei la una din farmaci. Timp de opt zile, gogi loșii, stîngîndu-se și fără să-și poată da cine-va un ajutor, vedea moartea cu ochii, și asta numai gîndindu-se la scumpa lui Mary, îl chinuă stăruitor, îl dărâma mai rău. Acum îl părea rău că se însurase; barin, nu avea la ce să se chinuieșă cu un suflet pe urma lui. Și

se gîndea la mițutele ce avea să vie, și își zicea: «Sărmanul, nu avea și voi nici cine a fost tatăl lui. Are să așudă ca de o poave amară, că părințele lui a murit pe mare înainte ca el, mițutele, să se nască. Cine știe sărmanului: o avea, nu o avea cineva miță de dănsul? Tare-i greu, când se trezește un copil orfan!»...

Și și-amintea că și el eră orfan; și tatăl său a fost marinar; eră copil, se îneca înca de rochia mamei lui, când plecat tatăl lui cu un vapor. Și-și amintea cum înainte de a se sui pe punte, l-a ridicat înalt în sus. S'a uitat la el și l-a sărutat cu ochii plini de lacrimi. Apoi pe mama lui s'a plecat; a văzut vaporul până s'a pierdut în orizont, și pe tatăl lui care făcra o batișă roșie. De atunci, nu l-a mai văzut; a pierit în o furtună. Și dacă această soartă a avut și el dar, să moară tot pe mare, ofta gemînd: «Viața de marinar, viață pe jumătate îngropată, viață de «vântură lume!» A șesea zi, puterile îl părășira și desăvârșire și căzu în nesimțire; cum nu mai vedea, nu mai simțea pe nimeni, nu scotea de cât țipete ascuțite și sufla greu, un marinar îl păzea la cap și îi citea niște versete din o carte de rugăciuni. Vaporul cum nu plecase din Varna, doctorul străin mai venise, și îl îngrijise fără să-i aducă vre o îmbunătățire, ba într'o zi, spuse că tot el s'arbit și nenorocit

peste o zi două va trece dincolo de viață pămîntească.

A treia zi, vaporul descărcat de o parte de mărfuri, lua drumul spre Constantința, de de acolo să plece la Odesa. Pe drum bietul loș se stînese. Stegula cu coborât la jumătatea catargului, semn că unul din echipajul vaporului a părăsit toate ale lumii. Tovarășii l-au spălat, l-au îmbrăcat cu hainele cele mai bune, și l-au așezat în sala de mîncare pe un catafalac făcut din lăzi; însă când l-au desbrăcat, am uitat să spun că la sîn, în dreptul inimii, gășira motolotia scrisoarea de la Mary. Și își poate oricine închipui jales turor, că fie-care eră desprărit de a lui, și pusă la toate nenorocirile, și cine știe să stăpînea fic-cărui ziua de mîne. Gătit în straiete de sărbătoare, și pe catafalac de lăzi, nenorocit loșii, pe pieptul lui, sub mâine încrucișate ținea scrisoarea de la Mary. În revarșitul zorilor, vaporul ajunse la Balic...

Căpitanul se coborî în port, unde ceru de la autorități învoire să se aducă un preot, și să se dea voie să se așeze corpul în o biserică, prhodindu-se după legile noastre creștinești. Muzica militară însoți pe marinari la biserică ortodoxă în cântări de preoți și în sunet de clopote, iar a treia zi un detașament de soldați români, în cântec și în salve de puști, și

Nr. 6519/1918.

(149) 1-3

Publicațiune.

Consistorul arhidiecezan de pe 6 ani, cu incepere din 23 Aprilie 1919, in arandă un fanat din Carpinis, tractul Abrudului, aparținător fundației Manovicu, cuprins in foia ca- trastrală Nr. 999 sub numerii topo- grafice 905/2 și 905/1 in estenziune de 18 jugăre 35. pe calea licitațiunii publice, care se va ținea Jui 9/22 August 1918, la orele 11 a. m. in can- celaria consistorului arhidiecezan (Str. Măcelarilor Nr. 45) parter in dreapta, biroul prezidial.

Până la acest termen se primesc și oferte închise și sigilate, prvăzute cu timbru de 1 coroană și cu vadiu de 10% dela prețul strigării, care s'a stabilit cu 600 cor., deci va- diul are să fie de 60 cor. in numă- rar ori hârtie de valoare.

In ziua de licitare oferenții, cari vor să liciteze verbal, au asemenea să pună vadiu de 60 cor. la mâna comisarului Nicolae Ivan, asesor con- sistorial.

Condițiile de licitare și alte in- formațiuni se pot lua dela referatul asesor Nicolae Ivan, până la ziua de licitare.

Sibiu, in 13/26 Iunie 1918.

Vasilie Mangra m. p., arhiepiscop și mitropolit.

Nr. 66/1918.

(147) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului al II-lea, nou sistemizat, de învățare la școala con- fesională rom. din Bașa, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zila dela prima publicare in „Telegraful Român“.

Cu postul acesta sânt împreunate ur- mătoarele beneficii:

a) salarii fundamentale dela parohie 100 coroane;

b) rețut de cvartir 240 coroane;

c) rețut de grădina 20 coroane;

d) restul de salariu dela 100 cor. in sus, e votat dela stat aut Nr. 25.732/1913 VII se va asuma pe baza documentelor in- vățătoarei care va fi aleasă.

La alte îndatoriri parohia nu se obligă.

Se cere ca învățatoarea să poseadă bine limba maghiară in vorbire și in scris, pentru a nu fi excepțională la asemnarea salarului dela stat. — Să propună lucrul de mână dela clasa II in sus.

Reflectoratele să se prezinte in comună înainte de alegere, pentru a se face cu- noscute.

Cererile de concurs să se înainteze oficiului protopresbiterial ort. român din Geogăiu—Algögy, in termenul deschis.

Bașa, la 10/23 Iunie 1918.

Din ședința comitetului parohial ca- scaun școlar.

M. Todea m. p.,

N. Nan m. p.,

preziedinte.

notar.

Nr. 229/1918. Vidi:

Ioan Popovici, fotopop.

QMSXYKZLXVZ

nu înțelegem

pentru ce sânt frumoase unele dame; dar vom înțeleg, in- dată ce aflăm că întrebui- țează pudră-Diana și cremă- Diana.

Prețurile:

Doză de probă. . . . . 3— K
Doză mare . . . . . 6— K

De vânzare pretutindeni!

Junci de vânzare

6 junci bălani și doi albi, de 16—18 luni, toți frumoși, se vând din lipsă de nutreț, cu prețuri ieftine. Tot acolo se găsește de vânzare un car de boi in bună stare. Adresa la administrația acestei foi. (144) 2-3

4 cai de povară

sunt de vânzare la domnul Adolf Rummel, Sibiu, Strada Schwimmschul Nr. 10. (146) 3-3

Potire, Discursi, Lingu- rișe, Cădelnișe, Cruci și Căndele

se pot procura prin Librăria Arhidiecezană.

La «Librăria Arhidiecezană» in Sibiu, Nagyszeben, se află de vânzare : Dr. Petru Șpan conforență cetiță la congressul invățăto- rilor gr.-or. romani din Biharia : de Nicolae Regman. Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

La «Librăria Arhidiecezană» in Sibiu Nagyszeben se află de vânzare : Casa dela Jerihon omili și suvântări bisericței de Dr. Ioan Broșu. Prețul: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.

Aviz. Am onoare a recomandă cu toată căldura P. T. Public restau- rantul meu de pe promenada Bretter, cunoscut sub numele: „Bretterbierhalle“, cu o comoadă verandă; ca cel mai plăcut loc de convenire al intelectualilor români. Bucătărie ieftină și de prima clasă, vinuri de soi din ținutul Târnavei de cele mai renumite și curat ma- nipulate; zilnic bere proaspătă de Cluj și in fiecare seară concen- tează cea dintâi muzică de țigani din Sibiu. Pentru binevoitorul concurs al onoratului public se roagă: 7-50 (133) Anton Iosef Fark.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece românești pe teme populare. (Canto și piano) Caiet I (ediția a doua). Foșie verde, foi de nuc. Cântă puil sacului. Spune, măndro, adevărat. Vai, bătălia, dragi ne-avem. Bădșor departări. Cine m'andă cântând. Bade, zăa, o fi păcat. Bagă, Doamne Iana 'n nor. Caiet II (ediția a doua). Sii! tu, bade, ce mi-ai spus. Vîno, bade, iar acasă. Năcăji, ca mine, nu-s. Floare lui, floare trecu. Cântec haideuce I. După ochi ca murele. Trageți voi bol. Cine n'are dor pe vale. Caiet III. Păstărită mui-ți cubul. Leagăni-țe frunzișii. Furtuna din vales sacă. Cântec haideuce II. Ce vi, bade, ălțroz. Tu te daci, bade, sărace. Foșie verde, foale tal. Pe unde umbliă dorul. Caiet V. Bade, după dumneață. Căcută cu penă sură. Toată lumea-i dînt'în neam. Căte fiori sânt pe pământ. Caiet IV. Pe sub flori mă legăna. Foșie verde, pup de eria. Sus in vârful deșului. Măndro, de dragoste noastră. Când treci, bade, pe la noi. Franză verde, frunzișii. Auzi, măndro, ce-a-ți cântă. S'a dus cucul de p'aci. Nou!

Jocuri românești pe teme populare. (Piano solo)

Caiet I (ediția a doua). De doi (Lugojana) I. Măzărica. Ardeleana (ca in Banat) I. Pe picior I. Ardeleana I. Brău I. Hora (ca in Banat) I. Ardeleana (ca in Banat) II. Caiet II (ediția a doua). Ardeleana (ca in Banat) III. Pe picior II. Ardeleana II. Tarina. Invărtita I. De doi II. Ardeleana III. Brău II. Hora III (a țelotăr). Ardeleana VI. De doi III. Brău VII. Caiet III (ediția a doua). Brău III. Ardeleana (ca in Banat) IV. Hațegana. Invărtita II. Pe picior III. Ardeleana (Abrudeana) IV. Brău IV. Ardeleana (ca in Banat) V. Caiet V. Invărtita IV. Ardeleana (ca in Banat) VII. Ardeleana VII. Brău VIII. Nou!

Prețul unui caiet Cor. 10— fr.

La șezătoare, Icoană din popor (1 act cu un preludiu). Text de C. Sandu-Aldea și I. Borgia.

Cuprinsul: Nr. 4. A lui Moș Marin. Nr. 9. Cântec haideuce. Nr. 5. Melodrama. Nr. 10. Solo de flinter. Nr. 6. Cântecul Ienei. Nr. 7. De masă. Nr. 11. Diet. Nr. 8. Scenă. Nr. 12. Invărtita și cor. Partitura pentru canto și piano Cor. 16— fr.

Table with 2 columns: Title and Price. Rândunica, vals (ediția a doua) Cor. 5— fr. Viorele, vals (ediția a doua) 5— „ Aurora, vals 5— „ Quadrile, pe motive românești 5— „ Preludiu Hora din «Serata etnografică» (ediția a doua) 4— „ Hora (De 2 minor—Cis moll) (ediția a doua) 4— „ Nou! / Hora (Re 7 major—Des dur) 4— / Hora (La 7 major—As dur) 4—

Piesele epusate au apărut in edițiuni noi. :: :: De vânzare la toate librăriile românești. Depozit general: LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ Sibiu (Nagyszeben).